

अपडेट:	संक्रमित	निको भएको	परीक्षण गरिएको	आइसोलेसनमा	मृत्यु	तिश्वर	संक्रमित	निको भएको	मृत्यु भएको	उपचारत
शनिबार साँठसम्म	नेपालमा १४०१जना	२१९ जना	६६७२९	११७६	७ जना	तिश्वर	६० लाख ६४ हजार	२६ लाख ८५ हजार	३ लाख ६८ हजार	३० लाख ११ हजार

स्रोत : स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

एमसीसीको तरङ्ग

खुसुक्क बजेटमा छिरेपछि आकस्मिक सचिवालय

संघीय संसदले निर्णय नलिए सम्म अमेरिकन परियोजना मिलिनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) अन्तर्गतका कुनै पनि गतिविधि नगर्ने सत्तारूढ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) ले निर्णय गरेको छ ।

मध्याह्न संवाददाता काठमाडौं, १७ जेठ ।

सत्तारूढ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) नेतृत्व अमेरिकन परियोजना मिलिनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) वारे अझै निर्णयमा पुग्न सकेको छैन । तर, अर्थमन्त्री युवराज खतिवडाले संघीय संसदमा जेठ १५ गते प्रस्तुत गरेको आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा एमसीसी छिरेपछि हलचल भने ल्याएको छ । अर्थमन्त्री खतिवडाले बजेट भाषणमा नराखे पनि अनुसूचीमा भने एमसीसी छिराएका थिए ।

अनुसूचीमा एमसीसी छिरेको थाहा पाएपछि कार्यकारी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल, वरिष्ठ नेता फलनाथ खनाल, वरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल, उपाध्यक्ष वामदेव गौतम लगायत नेताहरूले आकस्मिक सचिवालय बैठकको माग गरेका थिए । नेताहरूको मागअनुसार, शनिवार बिहान नेकपा सचिवालयको बैठक बसेको छ ।

शुक्रवार नै सचिवालय बैठक बोलाउनुपर्ने अडान सहित प्रचण्ड बालुवाटार पुगेका थिए । शुक्रवार साँठ बालुवाटार पुगेर प्रधानमन्त्री ओलीसँग छलफल गरी शनिवार बिहान सचिवालय बैठक बोलाइएको थियो । बैठकले एमसीसी अन्तर्गतका कुनै पनि गतिविधि तत्काल अगाडि नबढाउने निर्णय गरेको छ ।

बजेटमा पेश भएको एमसीसीवारे पनि अर्थमन्त्री खतिवडाले सच्याउन निर्देशन दिएका छन् । प्रचार विभाग उपप्रमुख एवम् प्रधानमन्त्रीका प्रेस सल्लाहकार सूर्य थापाका अनुसार, प्रधानमन्त्री ओलीले नीति तथा कार्यक्रममा उठेको जवाफ दिने क्रममा प्रयुक्त भाषा नै बजेटमा

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा शनिवार बसेको सचिवालयको बैठकमा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) का अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड', वरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल र फलनाथ खनाल, उपप्रधानमन्त्री ईश्वर पोखरेल, गृहमन्त्री रामबहादुर थापा, प्रवक्ता नारायणकाजी श्रेष्ठ लगायत । तस्वीर : चन्द्रकला क्षेत्री

उल्लेख गर्ने सहमति भएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले एमसीसीवारे संसदले नै निर्णय लिनुपर्ने बताएका थिए । त्यही भाषा बजेटमा पनि उल्लेख गरिने भएको छ ।

बजेट भाषणमा नपरे पनि अनुसूची दशमा एमसीसीलाई अमेरिकन अर्को परियोजना यूएस एडसँगै राखिएको थियो । एमसीसीबाट यो वर्ष पाँच अर्ब ७४ करोड ७४ लाख बजेट आउने अनुमान राखिएको छ ।

तर, जबकी यसबारे संसदले कुनै निर्णय गरेको छैन । प्रधानमन्त्री ओली इतरका नेताहरूले एमसीसी अनुमोदन हुने गरी बजेटमा छिराइएको विषयमा आपत्ति जनाएका थिए । "विवादित एमसीसी पारित गर्ने वा नगर्ने भन्ने निर्णय हुने बाँकी रहेको परियोजनाबाट अनुदान आउँछ भन्ने अनुसूचीमा एमसीसीबाट यो वर्ष पाँच अर्ब ७४ करोड ७४ लाख बजेट आउने अनुमान राखिएको छ ।

रिने भएको छ । एमसीसी लगातार एक वर्ष देखि नेकपा नेतृत्वलाई टाउको दुखाइको विषय बन्दै आएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले अधिल्लो सरकारको निर्णय अपनत्व लिनुपर्ने कारणले यस्तो समस्या आएको बताउँदै आएका छन् । तर, प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले भने एमसीसी आफ्नो सरकारले सम्झौता गरेकाले पारित गर्नुपर्ने अडान राख्दै आएको छ ।

संशोधनको पक्षमा कांग्रेस संविधान संशोधन हुने निश्चित

प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले संविधान संशोधनको पक्षमा मतदान गर्ने निर्णय गरेको छ । शनिवार बसेको केन्द्रीय कार्य समितिको बैठकले संविधान संशोधनको पक्षमा मतदान गर्न आफ्ना सांसदहरूलाई निर्देशन दिएको छ ।

मध्याह्न संवाददाता काठमाडौं, १७ जेठ ।

सरकारले संविधान संशोधन प्रस्ताव संघीय संसद सचिवालयमा दर्ता गराएको छ । गएको जेठ १० गते नै कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री शिवमाया तुम्बाहाङ्गले संशोधन प्रस्ताव दर्ता गरेकी हुन् । तर, विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसको आग्रहमा उक्त संशोधन प्रस्ताव अगाडि बढ्न सकेको थिएन ।

तर, केन्द्रीय मुख्यालय सानेपामा शनिवार दिउँसो बसेको केन्द्रीय कार्य समितिको बैठकले संविधान संशोधनको पक्षमा मतदान गर्ने निर्णय गरेको छ । कांग्रेसले आफ्ना संसदीय दललाई संविधान संशोधनको पक्षमा मतदान गर्न निर्देशन दिएको छ । संसदीय दलको बैठक शुक्रवार नयाँ बानेश्वरमा बसेको थियो ।

कांग्रेसकै आग्रहमा १० जेठमा दर्ता भएको संविधान संशोधन विधेयक स्थगित गरिएको छ । १४ जेठमा प्रतिनिधिसभामा पेश गर्ने कार्यसूची तय भएपनि कांग्रेसकै आग्रहमा संविधान संशोधन विधेयक अगाडि बढ्न सकेको थिएन ।

संविधान संशोधन विधेयक-२०७७ संसद सचिवालयमा दर्ता भएको छ । कांग्रेससँग प्रतिनिधिसभामा ६३ सांसद छन् । संविधान संशोधन गर्न दुई तिहाइ आवश्यक पर्ने भएपनि २७५ संसदीय प्रतिनिधिसभामा सत्तारूढ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) सँग १७४ सांसद मात्रै छन् ।

कांग्रेसको निर्णयसँगै अब संविधान संशोधन प्रस्ताव पारित हुने निश्चित भएको छ । भारतले लिपुलेक अतिक्रमण गरी चीनको मानसरोवर जोड्न सडक उद्घाटन गरेपछि सरकारले नेपालको नयाँ राजनीतिक तथा प्रशासनिक नक्सा जारी गरेको थियो ।

तर, तेस्रो दल जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) ले भने संशोधनबारे अझै निर्णय गरेको छैन । जसपाले आफूले उठाउँदै आएको माग पनि एकै पटक संशोधन गरिनुपर्ने बताउँदै आएको छ । जसपाले संशोधन समेटेर नेपालको नयाँ नक्सा जारी गरेको छ ।

सरकारको उक्त निर्णयअनुसार, संविधानको अनुसूची-३ मा रहेको निशाना छाप परिवर्तन गर्न

सात पुग्यो मृतक संख्या

एकै दिन थपिए १९० संक्रमित

शनिवारसम्म नेपालमा कोरोना संक्रमितको संख्या १४०१ पुगेको छ । गएको २४ घण्टामा मात्रै नेपालमा १८९ संक्रमित थपिएका छन् ।

मध्याह्न संवाददाता काठमाडौं, १७ जेठ ।

दैलेखको दुल्लु नगरपालिका-७ किलीखम्बको क्वारेन्टिनमा शनिवार विहान मृत्यु भएका युवकको रिपोर्ट पोजिटिभ आएको छ । कर्णाली स्वास्थ्य प्रतिष्ठान जुम्लामा परीक्षण गरिएको थियो । भारतको गुजरातबाट घर फर्किएका ती युवकको शनिवार विहान मृत्यु भएको थियो । विहानको खाजा खाएर सुतेका केही समयमा उनी मृत भेटिएको भेटिएको थियो ।

शुक्रवार मात्रै पीसीआर परीक्षणका लागि उनको स्वाव सकलन गरी परीक्षणमा पठाइएको थियो । दुल्लु नगरपालिका-११ कालभैरवका ३५ वर्षीय मृतक युवकमा कुनै लक्षण देखिएको थिएन। योसँगै, नेपालमा संक्रमणबाट मृत्यु हुनेको संख्या सात पुगेको छ ।

नेपालमा कोभिड-१९ का संक्रमित संख्या १४०१ पुगेको छ । शनिवार दिउँसो सवा चार बजे नियमित पत्रकार सम्मेलन गर्दै स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले २४ घण्टामा १८९ संक्रमित

पोखरा महानगरपालिका-९ मा राहत लिन आएका सुलकेरी, गर्भवती, एकल र असहाय महिला । बन्दाबन्दीले समस्यामा परेकालाई महिला काञ्चा अभियानका माया र पार्वती गुरुङले ४२ जनालाई राहत वितरण गरिन् । तस्वीर : जमुना वर्षा शर्मा

क्वारेन्टिनमै सुत्केरी

बाजुराको वुडीगंगा नगरपालिका-१ को थुरालसैनमा वडा कार्यालयले बनाएको क्वारेन्टिनमा एक महिलाले गए राति बच्चा जन्माएकी छन् । सोही नगरपालिका-१ मल्लाकुंडीकी विनोद चदाराकी श्रीमती तुलसी

चदाराले शुक्रवार राति १० बजेतिर बच्चा जन्माएकी हुन् ।

वडा सदस्य ललित थापाका अनुसार कामको फिलसिलामा भारतमा गएका दम्पती लकडाउनको समयमा घर

कामदार फिर्ता पठाउन कम्पनीहरूको जवर्जस्ती

मध्याह्न संवाददाता काठमाडौं, १७ जेठ ।

कोरोना भाइरस संक्रमण लम्बिदै जाँदा वैदेशिक रोजगारीका लागि खाडीका विभिन्न मुलुकमा रहेका नेपाली कामदारहरूले एकैसाथ विभिन्न समस्या फेल्न बाध्य भएका छन् । कतारका लागि नेपाली राजदूत नारद भारद्वाजका अनुसार कतारमा नेपाली कामदारहरूका लागि खाद्यान्न, औषधि र सुरक्षित आवासको समस्या देखिएको छ भने घर फर्किन नपाउँदा नेपाली कामदारको मानसिक स्वास्थ्यमा समेत गम्भीर असर पर्न थालेको बताइएको छ ।

शुक्रवार साँठ गैरआवासीय नेपाली संघ स्वास्थ्य समितिले गरेको भिडियो कन्फरेन्समा राजदूत भारद्वाजले शुक्रमा कामदारहरूलाई कम्पनीबाट ननिकाल्ने र तलब पनि नरोक्ने आश्वासन दिएका कम्पनीहरूले कोरोना भाइरस संक्रमण बढ्दै जाँदा तलब नै नदिने, दिएपनि आधा दिने, केही र्पन नदिने र जे गर्न सक्छो गर, जहाँ जान सक्छो जाऊ

जस्ता भन्ने जवाफ दिन थालेको भन्दै रोजगारदाता कम्पनीहरूले देखाउन थालेको गैर जिम्मेवार व्यवहारले नेपाली कामदारहरू शुरुमा खाद्यान्न र आवासको समस्यामा पर्नसक्ने र यो क्रम नरोकिएमा समस्याले नयाँ आयाम लिने बताए । उनले गैर आवासीय नेपाली संघ कतारसँग मिलेर केही प्रभावितहरूलाई राहतको प्रबन्ध गरिएको भएपनि त्यसले लामो

समय नथेगने बताए । कोरोना भाइरसको बढ्दो संक्रमणको कारण अन्य विरामीहरूले औषधि नपाउँदा उनीहरू हृदयघात, मधुमेह, थाईराइडको शिकार हुन थालेको भन्दै टेलिमेडिसिन र रिमोट प्रेसक्रिप्सनको आधारमा औषधि सेवन गर्न पाउने प्रबन्ध गर्न आवश्यक रहेको राजदूत भारद्वाजको भनाइ छ । त्यसै गरी उनले कतार सरकारले शुक्रमा स्वदेश फर्किने

कामदारहरूको स्वाव परीक्षण गरिदिने प्रतिवद्धता जनाएको भएपनि

पछिल्ला दिनमा स्वदेश फर्किने कामदारहरूको स्वाव परीक्षण विना नै घर फर्काइदिने नीति लिएका कारण अन्तर्राष्ट्रिय उडान खुला भएपछि नेपालीहरू स्वाव परीक्षण विना नै स्वदेश फर्किने अवस्था रहको बताए । गैरआवासीय नेपाली संघका प्रवक्ता डि.वि क्षेत्रीले नेपालमा संक्रमणको दर निरन्तर रूपमा बढिरहेको र नेपाल सरकारले अन्त्यन्तै थोरै नागरिकहरूलाई

मात्र स्वदेश फर्काउने योजना बनाएको भन्दै अब खाडी मुलुकमा रहेका कामदारहरूको आत्मबल बढाउने अभियान नै चलाउनुपर्ने बाध्यता आएको बताए । प्रवक्ता क्षेत्रीले अधिकांश कामदारहरूले एण्ड्रोइड मोबाइल फोन चलाउने र उनीहरूसँग फेसबुकको पहुँच भएकाले त्यसको प्रयोग गरेर स्वास्थ्यकर्मीहरूले मनोबल उकास्ने कार्यक्रम चलाउन आवश्यक भएको बताए । कामदारहरूमा घर फर्किएर मात्र सुरक्षित होइन्छ भन्ने मानसिकता रहेको र त्यसलाई परिवर्तन गर्न आवश्यक रहेको भन्दै प्रवक्ता क्षेत्रीले भिसा र करारअवधि सकिएकालाई मात्र घर फर्कने वातावरण बनाउन जरुरी रहेको बताए ।

विश्वभर संक्रमण एकसाथ फैलिएकोले अन्य पक्षको मुख फर्केर पछिनु भन्दा खाडीका देशमा समितिहरू बनाएर खाद्यान्न र औषधि लगायतको प्रबन्धमा ध्यान दिनुपर्ने प्रवक्ता क्षेत्रीको भनाइ छ । गैरआवासीय नेपाली संघ कुवेतका अध्यक्ष सुजन केसीले नेपाल

सरकारले जो जहाँ छ, त्यहीं बस भनेर मात्र नपुग्ने भन्दै मानसिक तनाव फेल्न नसकेर कामदारहरू आत्महत्यातर्फ प्रवृत्त भएकी भन्दै पछिल्ला दिनमा आममाफीमा सहभागी भएका सबै भन्दाबढी पीडामा रहेको बताए ।

करिव २६ सय नेपाली आममाफीमा सहभागी रहेकामध्ये एक दर्जनवढी महिलाहरूसँग बालबच्चा पनि रहेकाले नेपालमा सोचे भन्दा जटिल अवस्था रहेको बताए । घर फर्किने टिकट लिएकाहरू वढी समस्यामा रहेको भन्दै उनले शुरुमा नेपालीका संघसंस्थाहरूले संक्रमितहरूप्रति उदार भावना राखी सहयोग गरेपनि पछिल्ला दिनमा आफ्नो सुरक्षा पहिले भन्दै पछि हट्ने गरेको र विरामी बोक्ने एम्बुलेन्सहरू समेत पटक-पटक अनुरोध गर्दासमेत नआउने अवस्था सिर्जना भएको बताए ।

त्यस्तै ओमानका लागि नेपाली राजदूत शर्मिला पराजुली ढकालले विदेशमा अलपत्र नेपाली कामदार स्वदेश फर्काउन शुरु

बाँकी पृष्ठ २ मा

कोरोना महामारीको समयमा मिडिया विश्वसनीयतासम्बन्धी मिडिया सर्वेक्षण प्रतिवेदनमा के छ ?

काठमाडौं/मस- कोरोना महामारीको समयमा मिडियाको विश्वसनीयतासम्बन्धी अध्ययन र सर्वेक्षण प्रतिवेदन हस्तान्तरण गरिएको छ। नेपाल पत्रकार महासंघका अध्यक्ष गोविन्द आचार्यले शुरुकार एक कार्यक्रमबीच प्रेस काउन्सिल नेपालका कार्यवाहक अध्यक्ष किशोर श्रेष्ठलाई प्रतिवेदन हस्तान्तरण गरेका हुन्।

लकडाउन अर्वाधमा सामाजिक सञ्जालसहित सबैखाले सञ्चारमाध्यमबाट के-कस्ता सामग्रीहरू सम्प्रेषित भए ? सम्प्रेषित सामग्रीको प्रभाव र विश्वसनीयता कस्तो रह्यो ? समय मिडियाको भूमिका कस्तो रह्यो ? पत्रकार आचारसंहिता पालना र सञ्चारमाध्यमको विश्वसनीयता बढाउन के गर्नुपर्छ ? स्वास्थ्य संकटको अवस्थामा मिडियाले खेलेको भूमिका, जिम्मेवारी र मिडियाप्रतिको विश्वसनीयताका विषयमा केन्द्रित भई ११ वटा वस्तुगत प्रश्नसहित पूर्णतः वस्तुगत विधिबाट सर्वेक्षण गरिएको थियो। मिडियाकर्मी, कर्मचारी, प्राध्यापक, शिक्षक, कृषक, मजदुर, सुरक्षाकर्मी, व्यापारी, चिकित्सक, बैकर्स, राजनीतिकर्मी र विद्यार्थीहरूलाई ११ वटा पेशागत क्षेत्र, ७ वटै प्रदेश, उपत्यका गरी ८ भौगोलिक क्षेत्रभित्र रहेका सबै जिल्लाको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने गरी १७६ उत्तरदाताहरू सर्वेक्षणमा सहभागिता रहेका छन्।

महामारीमा सञ्चारमाध्यमको प्रयोगको अवस्थाबारे पहिचान गर्ने, आमउपभोक्ताको धारणा बुझ्ने, सञ्चारमाध्यम र पत्रकारका कामकर्मजोरी पत्ता लगाई सुधारका उपायहरूबारे सुझाव दिने, अनुसन्धानबाट प्राप्त नतिजाका आधारमा काउन्सिलको आगामी नीति तथा कार्ययोजना निर्माण गर्ने उद्देश्यले अध्ययन गरिएको काउन्सिलले जनाएको छ।

प्रतिवेदनमा छनौट गरिएका १७६ उत्तरदाताहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ३१.८०५ अर्थात् ५६ जना उत्तरदाताहरूले अनलाइन मिडियालाई आफ्नो दैनिक सूचना प्राप्तिको निम्ति पहिलो प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ। सोहीअनुरूप दोस्रो र तेस्रो क्रमशः २४.४०५ (४३ जना) सहभागीहरूले सामाजिक सञ्जाल र २२.७०५ (४० जना) सहभागीहरूले रेडियोलाई दैनिक सूचनाको निम्ति पहिलो प्राथमिकतामा राखेको पाइयो। त्यसैगरी १८.८०५ सहभागीहरूले टेलिभिजनलाई सूचनाप्राप्तिका लागि पहिलो प्राथमिकता राखेका छन्। अहिलेको लकडाउनको अवस्थामा मात्र २.३० प्रतिशत सर्वेक्षणमा सहभागीहरूले पत्रपत्रिकाहरू आफ्नो दैनिक सूचना प्राप्तिको पहिलो प्राथमिकता मानेका छन्।

सबैभन्दा विश्वासिलो मिडिया कून हो भनेर प्रश्न गर्दा ५०५ सहभागीले सबैभन्दा विश्वासिलो मिडियाका रूपमा टेलिभिजनलाई लिने गरेका, त्यसैगरी दोस्रो र तेस्रो क्रमशः पत्रपत्रिका पढ्ने १८.२५ र रेडियो सुन्ने १७.६६ रहेको देखिन्छ। पत्रकारिता पेसाका सञ्जालप्रतिको विश्वास र प्राथमिकता रोजाई

ज्यादै न्यून १.१५ मात्र रहेको देखियो। सामाजिक सञ्जालबाट विश्वसनीय सूचना प्रस्तुत हुन नसकेको र यी माध्यमहरूको लोकप्रियता क्रमशः घट्दै गएको तथ्य नतिजाले देखायो। त्यसैगरी अनलाइन सञ्चारमाध्यमप्रतिको विश्वास पनि १.३२०५ मात्र रहेको देखिन्छ।

पत्रकार आचारसंहिता पालनाको वर्तमान स्थितितर्फ हेर्दा सर्वेक्षणमा सहभागी अत्याधिक करिब ६२.५५ उत्तरदाताहरूको धारणाका मिडियाले पालना गर्नुपर्ने पत्रकार आचारसंहिता सामान्य पालना भइरहेको, करिब १४.८५ उत्तरदाताहरूको विचारमा आचारसंहिताको पूर्ण पालना भएको र १३.६५ उत्तरदाताहरूले न्यूनरूपमा पालना भइरहेको बताएका छन्। पत्रकारहरूको पेशागत आचरण र मर्यादा कायम राख्न आचारसंहिताको पूर्ण पालना हुनुपर्दछ। तर सहभागीहरूमध्ये बहुसंख्यकले आचारसंहिता पालनाप्रति दिएको जवाफले प्रेस काउन्सिलले आगामी दिनमा पत्रकार आचारसंहिताको पत्रकारहरूबीचमा व्यापक प्रचार-प्रसार र छलफल कार्यक्रम राख्नुकासाथै अनुगमनमा थप जोड दिनुपर्ने देखिन्छ।

आचारसंहिता उल्लङ्घनको तथ्याङ्कलाई हेर्दा करिब ९०.९५ सहभागीहरूको बुझाइमा सबैभन्दा बढी पत्रकार आचारसंहिता उल्लङ्घन गर्ने सञ्चारमाध्यम अनलाइन मिडिया रहेको देखिएको छ। सर्वेक्षणमा समावेश गरिएका सञ्चारमाध्यममध्ये दोस्रो उल्लङ्घन गर्ने पत्रपत्रिका (४ प्रतिशत) र तेस्रो उल्लङ्घन गर्नेमा टेलिभिजन (३.४०५) रहेको देखिएको छ।

सामाजिक सञ्जालप्रतिको लोकप्रियता र विश्वसनीयता तथ्यांकअनुसार सर्वेक्षणमा सहभागीहरूको विचार सामाजिक सञ्जालप्रतिको तथ्याङ्कलाई मात्रै आकलन गर्दा लगभग ८०.७५ सर्वेक्षणमा सहभागीहरूले फेसबुकलाई पहिलो प्राथमिकता दिएको पाइन्छ भने दोस्रोमा युट्युबलाई र तेस्रोमा ट्विटरलाई प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ। त्यस्तै कस्तो पत्रकारलाई वास्तविक पत्रकारको रूपमा बुझ्नुहुन्छ ? भनी मिडिया उपभोक्तालाई सोध्दा उपलब्ध उत्तरका सन्दर्भमा सहभागी अधिकांश (करिब ७२.७५) उत्तरदाताहरूले निरन्तर पत्रकारिता पेसामा संलग्न रहेका, पत्रकारिता पेसामा लामो अनुभव संगालेका, यस पेसाप्रति समर्पित

भएका, निष्ठावान कर्मठ, जवाफदेही, तथ्यमा आधारित विषयमा कलम चलाउने व्यक्तिहरूलाई सही (यथार्थ) पत्रकारको संज्ञा दिन मिल्ने विचार व्यक्त गरेको पाइयो।

त्यसैगरी १९.३५ सहभागीहरूले पत्रकारिता विषय पढेका व्यक्तिहरूलाई पत्रकार मान्न सकिने भनेका छन्। तर अधिकांश सहभागीहरूले युम र क्यामेरा बोकेर सामाजिक सञ्जालमार्फत लाइभ प्रसारण गर्दै हिंड्ने, विना लाइसेन्स रेडियो र टी.भी.मा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै हिंड्ने व्यक्तिहरूलाई यथार्थ पत्रकार भन्न नमिल्ने विचार व्यक्त गरेका छन्।

यस सर्वेक्षणमा मिडियाप्रतिको विश्वास बढाउनका निम्ति मागिएका सुझावअन्तर्गत प्राप्त तथ्याङ्क हेर्दा करिब ३९.२५ सहभागीहरूले जनमानसमा मिडियाप्रतिको विश्वास बढाउन पत्रकार आचारसंहिताको अनुगमनलाई अहम तिष्ठ बनाउनुपर्ने लैजानुपर्ने, यसो गर्दा पत्रकारहरू अनुशासित हुने, सत्य/तथ्य/भ्रमपूर्ण समाचार सम्प्रेषणमा संलग्न हुने विचार व्यक्त गरेको देखिन्छ। २१.१५ सहभागीहरूले मिडियाकर्मीहरूलाई समयानुकूल पत्रकारिता विषयक तालिम प्रदान गरिनुपर्ने जसले तथ्यपूर्ण समाचारको महत्व बुझेर उनीहरूको कार्यक्षमतामा पनि सकारात्मक वृद्धि भै विश्वासिलो समाचार प्रस्तुत हुने वातावरण बन्दै जाने विचार व्यक्त भएको देखिन्छ। त्यसैगरी १९.३५ सहभागीहरूले पत्रकारहरूको पेसा प्रतिको जवाफदेही, इमान्दारिता र पेसाप्रतिको व्यवसायिकतामा ध्यान पुऱ्याउन सके जनमानसको मिडियाप्रतिको विश्वास बढ्दै जाने विचार राखेको देखिन्छ भने १४.२५ सहभागीहरूले विद्यमान कानूनमा संशोधन गरी आचारसंहिता उल्लङ्घन गर्नेहरूलाई सजायको व्यवस्था गर्न सके भ्रमपूर्ण समाचार प्रकाशितलाई सञ्जालजस्तै बुझ्ने गरेको जनमानसमा मिडियाप्रति विश्वास बढ्दै जाने विचार व्यक्त गरेको देखिन्छ।

सामाजिक सञ्जालप्रतिको जनमानसको क्षणिक मोह भएतापनि यसबाट सम्प्रेषण हुने सामग्री कहिकै जिम्मेवारी लिनुपर्ने अवस्थामा अफवाहपूर्ण सामग्री सम्प्रेषण रोक्न यसलाई नियमन गर्नका लागि राज्यबाट कुनै निकायलाई जिम्मा दिने वा कानुनी व्यवस्था ल्याउनुपर्ने टड्कारो आवश्यकता देखिएको प्रतिकवेदनमा सुझाव दिइएको छ।

त्यसैगरी पत्रकारिता पेसामा लामो समयसम्म संलग्न रहेका पत्रकारहरू नै बढीमात्रा अनुशासित, इमान्दार र मर्यादित हुने हुँदा ती पत्रकार वास्तविक पत्रकार हुन्छन् भन्ने सर्वेक्षणबाट देखिएको हुँदा पत्रकारिता पेसालाई अहम मर्यादित बनाउन प्रेस काउन्सिलको पहलकदमी हुनु आवश्यक रहेको, आचारसंहितासम्बन्धी जागरण अभियान नै सञ्चालन गरेर खासगरी न्यूमिडियालाई अहम बढी आवश्यक रहेको देखिन्छ। विश्वसनीयता बढाउनका लागि तथ्यपरकता, आधिकारिक पुष्टिपत्रबाट सामग्री सम्प्रेषण गर्नुका साथै व्यावसायिकताको विकासमा ध्यान दिनुपर्ने र सञ्चारमाध्यममा प्रकाशित गम्भीर प्रकृतिका सामग्रीका विषयमा कारवाहीका निम्ति काउन्सिलमा प्रेस इजलास गठन गरी उजुरीको सुनुवाइ तथा फैसला हुने, पत्रकारको क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिमको व्यवस्था गर्ने र सञ्चारमाध्यमको व्यावसायिकतामाथि जोड दिनुपर्ने पनि प्रतिकवेदनमा सुझाव दिइएको छ।

यस्तै कतिपय मिडियाबाट सम्प्रेषण हुने भ्रमपूर्ण, तथ्यहीन, अफवाहपूर्ण सूचनाको प्रचारप्रसारका कारण त्रास र भयको स्थिति सिर्जना हुने, तथ्यपुष्टि बेगरको सूचना प्रवाहमा हतारो, छिटो बाजी माने बहानामा गलत सूचना प्रवाह हुँदा समुदायले दुलो क्षति व्यहोनुपर्ने भएकोले सञ्चारमाध्यमले तथ्यपरक, प्रमाणमा आधारित समाचारमात्र सम्प्रेषण गर्नुपर्दछ र अफवाह फैलाउने र फैलन दिने काम गर्न नहुने, कोरोना सङ्क्रमित एवं मृत्यु भएका व्यक्तिको पहिचान खुल्ने गरी तस्वीर एवं वैयक्तिक विवरण प्रस्तुत हुँदा वैयक्तिक गोपनीयताको प्रतिकूल हुने, मानवीय समवेदना खल्वाल्ने र प्रभावित व्यक्तिलाई थप पीडा पुग्नेतर्फ सावधानी अपनाउनेतर्फ सजग रहनु पर्ने र अहिलेको समयमा मिडिया उपभोक्ताले छापापत्रमाथिप्रति देखाएको विश्वासले छापा पत्रकारिताको अस्तित्व सङ्कटमा छैन भन्न सकिने पनि सुझावमा उल्लेख छ।

सहभागीहरूमध्ये बहुसंख्यकले आचारसंहिता पालनाप्रति दिएको जवाफले काउन्सिलले आगामी दिनमा पत्रकार र सहभागीहरूले विद्यमान कानूनमा संशोधन गरी आचारसंहिता उल्लङ्घन गर्नेहरूलाई सजायको व्यवस्था गर्न सके भ्रमपूर्ण समाचार प्रकाशितलाई सञ्जालजस्तै बुझ्ने गरेको हुँदा यसबारे आम मिडिया उपभोक्ताहरूलाई स्पष्ट पार्नुपर्ने, सञ्जाललाई नियमन गर्नुपर्ने, तथ्य जाँच गर्ने र प्रेस काउन्सिलले आगामी कार्ययोजना तय गर्दा यस सर्वेक्षणबाट प्राप्त सुझावलाई अवलम्बन गर्नुपर्ने पनि प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

अनुसन्धानमा काउन्सिलका सदस्य चेतनाध धमला, काउन्सिलका उपप्रशासकीय अधिकृत रामशरण बोहरालगायतको टिम सहभागी थिए।

रुकुम घटनाबारे संसदीय छानविन समितिको माग

सहवान अन्सारी/मध्यान्ह
नवलपरासी, १७ जेठ

रुकुमको चौरजहरीमा दलित युवासहित पाँच जनाको मृत्यु भएको घटनाको सत्य तथ्य छानविन गर्नका लागि संसदीय समिति गठन गर्न विभिन्न संघसंस्थाहरूले जोडदार माग गरेका छन्। शनिवार मानव अधिकार तथा शान्ति समाज नवलपरासीले बर्दघाट नगरपालिका ४ बर्दघाट चौकमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा बोल्ने सम्पूर्ण वक्ताहरूले घटनामा अनावश्यक राजनीति गर्न नहुने बताएका हुन्।

कार्यक्रमका प्रमुख वक्ता मानव अधिकार तथा शान्ति समाजका केन्द्रिय बरीष्ठ उपसभापति गोविन्द खनालले घटनाको सत्य तथ्य अन्वेषण गर्न संसदीय समिति गठन गर्नुपर्ने बताए। उनले भने, 'रुकुमको घटना मानव सभ्यताकै विरुद्धको घटना भएकोले हामी कलंकित भएका छौं। हाम्रो शिर निहुरिएको छ। सरकारले यस घटनालाई गम्भीर रूपमा लिदै दोषीलाई कारवाही र पीडितलाई न्याय नहुँदासम्म आन्दोलन जारी रहनेछ।'

कार्यक्रममा संविधान सभा सदस्य विक्रम खनालले सरकारले अहीले गठन गरेको समितिमा आम जनताले सामाजिक न्याय पाउने अपेक्ष गर्न नसक्ने बताउँदै यो घटनामा सरकार गम्भीर नभएको बताए। रुकुमको घटनामा सरकार गम्भीर भएको नपाइएको भन्दै उनले सरकार गम्भीर भएर छानविन गरी दोषीलाई कानुनी दायरामा ल्याउनु पर्ने बताए।

सभापति सन्तोष अधिकारीको सभापतित्वमा रहेको कार्यक्रममा कार्यक्रमको औचित्य एवं स्वगत कार्यसमिति सदस्य प्रकाश न्यौपानेले गरेका थिए भने कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव गणेश न्यौपानेले गरेका थिए।

कार्यक्रममा राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, मगर संघ, दलित संघ, सुनचाडि व्यवसायी संघ, उद्योग वाणिज्य संघ, पेटोलियम व्यवसायी, पत्रकारलगायतको उपस्थित रहेको थियो। कार्यक्रम उपस्थित सम्पूर्णले जातिय भेदभावको अन्त्य गरौं, रुकुमको घटनामा संसदीय समिति गठन गर, दोषि पत्ता लगाई कारवाही गर, छुवाछुतको अन्त्य गर लेखिएका प्ले कार्ड लिएका थिए।

भीमदत्त नगरपालिकाका भूमिहिन विपन्न परिवारलाई आवास

गोमती पाल/मध्यान्ह
महेन्द्रनगर, १७ जेठ

भीमदत्त नगरपालिकाका विपन्न र भूमिहिन परिवारले यस वर्ष आफ्नै घरमा बस्न पाउने भएका छन्। यस वर्ष नगरपालिकामा जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत २२ परिवारका घर निर्माण हुन लागेका हुन्। ती सबै परिवारको घर निर्माण शुरु गरिएको छ।

कञ्चनपुर क्षेत्र नं. ३ का सांसद डा. दिपक प्रकाश भट्टको स्थानीय पूर्वाधार विकास साभेदारी कार्यक्रम, भीमदत्त नगरपालिका र हेमिबेट इन्टरनेशनलको साभेदारीमा घर निर्माण हुन लागेका हुन्। जनता आवास कार्यक्रम गत वर्षदेखि सञ्चालन गरिएको थियो।

जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत सबैभन्दा बढी बढा नं. ९ र १० मा १० र १० घर निर्माण हुन लागेका छन्। बढा नं. ९ को

जमुनाभाडीका वादी समुदायको वस्तीमा घर बनाउन थालिएको हो। यहाँ रहेका वादी समुदाय पुस्तोदेखि भूमि विहिन छ। कार्यक्रम अन्तर्गत बढा नं. ३ र ६ मा एक र एक घर निर्माण शुरु गरिएको छ। ती सबै घर शौचालयसहितको दुई कोठाका छन्। घर निर्माण शुरु गरिएपछि भूमिहिन विपन्न परिवार खुसी छन्। गत वर्ष भीमदत्त नगरपालिकाका कार्यक्रम

अन्तर्गत १५ परिवारका घर निर्माण गरिएका थिए। घर निर्माणमा सांसद भट्टको स्थानीय पूर्वाधार विकास साभेदारीबाट ५० लाख, भीमदत्त नगरपालिकाको १० लाख र हेमिबेटको २० लाख खर्च साभेदारी गरिएको छ। भीमदत्त नगरपालिकाका नगर प्रमुख सुरेन्द्र विष्ट, नगर उप प्रमुख सुशिला चन्द सिंहले घर निर्माणको स्थलगत अनुगमन गरेका छन्।

क्वारेन्टाइनमा मृत्यु भएकी महिलाको कोरोना रिपोर्ट नेगेटिभ

रविन विश्वकर्मा/मध्यान्ह
प्युठान, १७ जेठ

प्युठानको ऐरावती गाउँपालिका-६ स्थित जनता मावि क्वारेन्टाइनमा मृत्यु भएकी महिलाको पिसिआर विधिबाट गरिएको कोरोना परीक्षणको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको छ। २७ वर्षीया पार्वती थापाको आरडिटी परीक्षण गर्दा पोजेटिभ देखिएपछि उनको स्वास्थ्य संकलन गरि पिसिआर परीक्षणका लागि भैरहवा पठाइएको थियो। आरडिटी परीक्षणमा पोजेटिभ देखिएको युवतीको कोरोना पिसिआर परीक्षण रिपोर्ट नेगेटिभ अर्थात् उनमा कोरोना भाइरस (कोभिड १९)को संक्रमण नदेखिएको जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय प्युठानका प्रमुख विशाल सुवेदीले बताए। पार्वतीको मल्लरानी गाउँपालिका-४ गतेहरोमा विवाह भएको हो। श्रीमान भारतमा

काम गर्ने हुँदा उनी श्रीमानसँगै भारतको पञ्जाब लुधियानमा बस्दै आएका थिएन्। ब्रेन ट्युमरको समस्याबाट ग्रसित युवतीको दुई पटक अस्पेशन गरिएको थियो। पारिवारिक स्रोतका अनुसार उनको तीन वर्ष अघि पहिलो पटक र अर्द्ध महिना अघि दोस्रो पटक अस्पेशन गरिएको थियो। उनी बाच्न सक्ने सम्भावना न्यून रहेको डक्टरले बताएका थिए। उनी प्युठान आउँदा नै विरामी अवस्थामा थिएन्। घरमा हेरचाह गर्ने मान्छे नभएकाले उनलाई श्रीमानको आग्रहमा माइतीघर तर्फको क्वारेन्टाइनमा राखिएको थियो। उनको जेठ १३ गते मंगलवारका दिन मृत्यु भएको थियो।

छ। मल्लरानी गाउँपालिकाको क्वारेन्टाइनमा बसेका एक पुरुषमा कोरोना संक्रमण नदेखिएको पुष्टि भएको कार्यालय प्रमुख सुवेदीले जानकारी दिए। मल्लरानी गाउँपालिकाको कसेरीको क्वारेन्टाइनमा रहेका उनको स्वास्थ्यमा समस्या आएपछि आरडिटी परीक्षण गरिएको थियो। गत मंगलवार आरडिटी जांचमा रिपोर्ट पोजेटिभ देखिएपछि उनलाई थप उपचारका लागि बुटवल रिफर गरिएको थियो। बुटवलस्थित कोरोना विशेष अस्पतालमा उपचाररत उनको पिसिआर रिपोर्ट नेगेटिभ आएसँगै कोरोना नभएको पुष्टि भएको हो। उनी जेठ ११ गते भारतबाट आएर क्वारेन्टाइनमा बस्दै आएका थिए। **बिजुलीमा ५ जनामा आरडिटी पोजेटिभ**
जिल्लाको ऐरावती गाउँपालिका ६ बिजुलीस्थित जनता मा.वि.को क्वारेन्टाइनमा ५ जना यत्तिको आरडिटी रिपोर्ट आएको छ। शुरुवार परीक्षण गर्दा पोजेटिभ भएका उनीहरूको स्वास्थ्य संकलन गरि पिसिआर टेस्टका लागि भैरहवा पठाएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय प्युठानका कोरोना फोकल पर्सन पुस्कल श्रेष्ठले बताए। उनीहरूको रिपोर्ट आउन केहि दिन लाग्ने उनको भनाई छ।

सेनाको अर्गानिक तरकारी खेती

काठमाडौं/मस- नेपाली सेनाको ब्यारेकभित्र रहेका खाली जग्गाहरूमा अर्गानिक तरकारी खेती शुरु गरिएको छ। नेपाली सेनाले आफ्ना ब्यारेकहरू भित्र रहेका खाली जग्गाहरूको सदुपयोग गर्ने उदेश्यले अर्गानिक तरकारी उत्पादन गर्न शुरु गरेको हो। जसबाट नेपाली सेनालाई आवश्यक पर्ने तरकारीको मागलाई

सात...
थपिएको जानकारी दिएको छ। जेठको शुरुवातसँगै नेपालमा संक्रमित संख्या बढेर गएको छ। संक्रमित बढेसँगै त्रास थपिँदै गएको छ। गएको चैत ११ गते देखि कोरोना संक्रमण रोकथामका लागि लकडाउन गरिँदै आएको छ। तर, दुई महिना वितिसकदा समेत संक्रमित भन्ने बढेर गएकाले त्रास देखिएको हो। मन्त्रालयले शनिवारसम्म पीसीआर विधि मात्रै ६६ हजारको परीक्षण गरिएको छ। परीक्षण गरिएकोमा ६५ हजार ३२८ जनामा संक्रमण देखिएको छैन। क्वारेन्टिनमा बस्नेहरूको संख्या भने दश हजार बढेको छ। शनिवारसम्म क्वारेन्टिनमा बस्नेको संख्या एक लाख १० हजार नाघेको छ, जबकी शुरुवारसम्म ९९ हजार क्वारेन्टिनमा थिए। यस मध्ये एक हजार १७६ जना आइसोलेसनमा छन्।

व्तारेन्टिनमा...
फर्किएका थिए। भारतबाट आएको तीन दिनपछि क्वारेन्टिनमा बसेका बेला २० वर्षीया चढारले पहिलो बच्चाका रूपमा छोरी जन्माएको उनले बताए। सोही बडामा रहेको सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत अनमी दिया सिंहले क्वारेन्टिनमा नै सुरक्षित सामग्री प्रयोग गरी बच्चा जन्माएको बताइन्। उनका अनुसार क्वारेन्टिनमा बच्चा पाएकी सुत्केरी महिला र नवजात शिशुको अवस्था सामान्य रहेको छ। यस्तै, वूडीगंग नगरपालिका-१ बडा कार्यालयले धुरालसैन माध्यमिक विद्यालयमा तीन दिनकी सुत्केरी महिला क्वारेन्टिनमा बसेको पाइएको छ। सोही नगरपालिका अम्कोटकी २० वर्षीया पूजा नेपाली रहेको वडा सदस्य थापाले बताए। भारतको पनियाबाट सुत्केरी भएर आएकी नेपाली र उनका

केहि हदसम्म परि पूर्ति हुने बताइएको छ। सेनाको ब्यारेकभित्र फलाइने तरकारी अर्गानिक हुने हुँदा देशको सुरक्षामा खिँटने नेपाली सेनाको

स्वास्थ्यमा समेत फाइदा हुने बताइएको छ। ब्यारेकभित्र गोलभेंडा, काउली, बन्दा फर्सी, भन्दा, बोडी, काँक्रो, बोडी, लौका धनिया लगायतका हरिया तरकारीहरू रोपिएको छ। सेनाले देशभर आफ्ना ब्यारेकहरूमा रहेका खाली जग्गाहरूमा पनि तरकारी खेती गर्ने

नेपाली सेनाका प्रवक्ता विज्ञानदेव पाण्डेले जानकारी दिए। विश्वभर महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसका कारण आयातित विपदीयुक्त तरकारीमा भाइरसको जोखिम बढी हुने भएकाले खाली जग्गाको सदुपयोग गर्दै आफैले उत्पादन गरेको सेनाले जनाएको छ।

सार्वजनिक हुने गरेको भएपनि ती मुलुकहरूले संक्रमितहरूको राष्ट्रियता नखुलाउने भएका कारण संक्रमित नेपालीहरूको संख्या औपचारिक रूपमा एकिन गर्न समस्या रहेको उनले बताए। कोरोना भाइरस रोकथाम तथा नियन्त्रण उच्चस्तरीय समन्वय समितिको शुरुवारको बैठकले कोरोना भाइरस संक्रमणका कारण रोगगरी गुमाई वा अन्य विभिन्न कारणले भारतबाहेक विदेशमा अलपत्र परेकामध्ये कम्तीमा २५ हजार नेपालीलाई नेपाल ल्याउने निर्णय गरेको छ। उनीहरूलाई प्राथमिकताको आधारमा एक हप्तादेखि १० दिनभित्र नेपाल ल्याउने निर्णय गरेको बताइए पनि विवरण संकलन गरी पेश गर्न परराष्ट्र मन्त्रालयलाई नै १० दिनको समय दिइएको छ। सरकारले जेठ मसान्तसम्म अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा प्रतिवन्ध लगाएको छ।

बन्दाबन्दीमै तयार भयो वैकल्पिक फुटबल मैदान

कास्की/रासस- कोभिड-१९ संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सरकारले लागू गरेको बन्दाबन्दीका कारण सबै क्षेत्र प्रभावित रहेता समेत पोखरा रङ्गशालाभित्रको वैकल्पिक (अभ्यास) फुटबल मैदान निर्माणको काम भने यसैबीचमा सम्पन्न भएको छ। निर्माणाधीन देशकै सबैभन्दा ठूलो फुटबल रङ्गशालासँगै जोडिएको पश्चिमपट्टी यो अभ्यास मैदान निर्माण गरिएको छ।

जारी बन्दाबन्दीका बीचमा निरन्तर काम गरेर मैदान समथर बनाउने, नाला निर्माण र मैदानमा दुबो रोप्ने काम सम्पन्न गरिएको हो। सो मैदानका लागि चालू आर्थिक वर्षमा युवा तथा खेलकूद मन्त्रालयले रु ९० लाख बजेट विनियोजन गरेको थियो। १२ औं दक्षिण एशियाली खेलकूद (साग) अन्तर्गत महिला फुटबल पोखरामा खेलाइने भएपछि मुख्य रङ्गशालाको आडमा अभ्यास मैदान तयार गर्ने योजना थियो। सोहीअनुसार सरकारले बजेट विनियोजन गरे पनि अभ्यास मैदान सागमा तयार भएन।

मैदानको काम अलपत्र परेपछि राष्ट्रिय खेलकूद परिषद (राखेप) सदस्य राजेशकुमार गुरुङले बन्दाबन्दीमै काम शुरू गरेकोमा दक्षिण एशियाली खेलकूद (साग) अन्तर्गत महिला फुटबल पोखरामा खेलाइने भएपछि मुख्य रङ्गशालाको आडमा अभ्यास मैदान तयार गर्ने योजना थियो। सोहीअनुसार सरकारले बजेट विनियोजन गरे पनि अभ्यास मैदान सागमा तयार भएन।

तरिकाले सामाजिक दूरी कायम राख्दै ११५ मिटर लम्बाइ तथा ६५ मिटर चौडाइको फुटबल मैदान समथर बनाउने, लेबलिङ र दुबो रोप्ने काम सकिएको गुरुङले जानकारी दिए।

मैदान दुई महिनाभित्रमा खेल्न योग्य हुने र स-साना प्रतियोगिता यही मैदानमा खेलाइने योजना छ। सो फुटबल रङ्गशालामा ३०० देखि ४०० जना अटने गरी प्यारापिट र चेन्जिङ रुम (कपडा फेर्ने कोठा), शौचालयलगायतका पूर्वाधार आगामी वर्षमा शुरू गरिने बताइएको छ। पोखरा रङ्गशालाभित्रको मुख्य फुटबल रङ्गशालाको काम भने जारी बन्दाबन्दीका कारणले रोकिएको छ। रु एक अर्ब २८ करोड लागतमा निर्माणाधीन रङ्गशालामा हाल १६ हजार ५०० दर्शक अट्ने प्यारापिट तयार गरिएको छ भने मैदानको सबै काम सकिएको छ।

भिआइपी प्यारापिटमा छानो छानो, चेन्जिङ रुम, मिडिया सेन्टर, कन्फ्रेन्स हललगायतको काम बन्दाबन्दीले रोकिएको निर्माण कम्पनीका परियोजना प्रबन्धक दीपक बरालले बताए। पछिल्लो समय प्यारापिटको क्षमता वृद्धि गरेर २० हजार दर्शक क्षमताको बनाउने राखेपले तयारी गरेको थियो।

ट्रम्पद्वारा डब्लुएचओसँगको सम्बन्ध तोड्ने घोषणा

काठमाडौं/एजेन्सी- संयुक्त राज्य अमेरिकाका राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्लुएचओ) सँग अमेरिकाले सम्बन्ध तोड्ने घोषणा गरेका छन्। उनले अमेरिकाले विश्व स्वास्थ्य संगठनसँगको सबै खाले सम्बन्ध तोड्ने घोषणा गरेको समाचारमा जनाइएको छ।

विश्वमा फैलिएको कोभिड १९ को विषयलाई लिएर पछिल्लो समयमा संयुक्त राज्य अमेरिका र विश्व स्वास्थ्य संगठनबीचको सम्बन्ध चिसिएको थियो। राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले विश्व स्वास्थ्य संगठनले अमेरिकाको नभएर चीनको मात्र भाषा बोलेको आरोप उनले लगाउँदै आएका थिए।

राष्ट्रपति ट्रम्पले उक्त संगठनसँगको सम्बन्ध तोड्ने जानकारी दिँदै कोरोना भाइरस संक्रमण फैलिनबाट रोक्न विश्व स्वास्थ्य संगठन असफल भएको आरोप पनि लगाएका छन्। राष्ट्रपति ट्रम्पले गत महिनामात्र पनि अमेरिकाले विश्व स्वास्थ्य संगठनलाई दिँदै आएको आर्थिक सहयोगको मात्रा पनि बन्द गरिदिने चेतावनी दिएका थिए।

शुक्रबार ह्वाइटहाउसमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा राष्ट्रपति ट्रम्पले भने, 'चीनले वर्षौं विश्व स्वास्थ्य संगठनलाई ४ करोड अमेरिकी डलर बराबरको मात्र आर्थिक सहायता दिँदै आएको छ तर उक्त संगठनमाथि चीनले नै नियन्त्रण जमाएको छ।' उनले अमेरिकाले विश्व स्वास्थ्य संगठनलाई वर्षौं ४५ करोड अमेरिकी डलर बराबरको आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने गर्छ। यसअघि देखि नै राष्ट्रपति ट्रम्पले चीनबाट सुरु भएको कोरोना भाइरसको संक्रमण विश्वभर फैलिन

संगठनले अमेरिकाको आवाज बोल्न नसकेको आरोप लगाए। उक्त संगठनलाई व्यापक सुधार गर्न अमेरिकाले अनुरोध गरेको भए पनि उ असफल भएको आरोप पनि राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले लगाए। उनले भने, 'त्यसैले पनि हामीले आजबाट विश्व स्वास्थ्य संगठनसँगको सबै खालको नाता तोड्दैछौं।'

यस घोषणासँगै राष्ट्रपति ट्रम्पले संयुक्त राष्ट्रसंघ अन्तर्गतको संस्था डब्लुएचओलाई अमेरिकाले दिँदै आएको बराबरको आर्थिक सहयोगको रकम अबदेखि विश्वमा जनस्वास्थ्यका क्षेत्रमा लगाउने पनि जानकारी दिए। संयुक्त राज्य अमेरिका विश्व स्वास्थ्य संगठनको सबैभन्दा ठूलो दाता राष्ट्र हो। अमेरिकाले प्रत्येक वर्ष उक्त संगठनलाई ४५ करोड अमेरिकी डलर बराबरको आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने गर्छ। यसअघि देखि नै राष्ट्रपति ट्रम्पले चीनबाट सुरु भएको कोरोना भाइरसको संक्रमण विश्वभर फैलिन

र जनघनको ठूलो क्षति हुनुमा उक्त संगठनलाई दोषी देखाएका थिए। अमेरिकाले विश्व स्वास्थ्य संगठनमा विस्तृत रूपमा सुधार गर्न भनेको तर पति उक्त संगठनले नामानेको आरोप पनि राष्ट्रपति ट्रम्पले लगाए। उनले चीनले सुरुमा कोरोना भाइरस पत्ता लाग्नासाथ सही सूचना लुकाएको आरोप लगाएका थिए।

अमेरिकाले उक्त भाइरसको प्रकोप फैलिएदेखि नै कोरोना भाइरस फैलिनको कारण पत्ता लगाउन विश्व स्वास्थ्य संगठनले विशेष ध्यान राखेको टोली चीन पठाउनुपर्ने माग राख्दै आएको छ। तर त्यस मागप्रति चीन र विश्व स्वास्थ्य संगठन नै सकारात्मक छैनन्। कोरोना भाइरसबाट विश्वमै सबैभन्दा बढी प्रभावित देश अमेरिका हो। अमेरिकामा कोरोना संक्रमणका कारण एक लाख भन्दा बढीको ज्यान गएको छ भने १७ लाखभन्दा बढी नागरिक संक्रमित छन्।

प्रदेशस्तरीय क्रिकेट खेल मैदान निर्माण

तनहुँ/मस- व्यास नगरपालिका-११ स्थित फराकचौरमा गण्डकी प्रदेशस्तरीय क्रिकेट खेल मैदान निर्माण सम्पन्न भएको छ। पाँच वर्षका अवधिमा रु ४५ लाखको लागतमा एक सय मिटर लम्बाइ र ६५ मिटर चौडाइ रहेको फराकिलो क्रिकेट मैदान निर्माण गरिएको हो। युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश मुख्यमन्त्री कार्यालय र नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा मैदान निर्माण गरिएको कोलडुङ्गा क्रिकेट खेल मैदान निर्माण समितिका अध्यक्ष

वीरेन्द्र अधिकारीले जानकारी दिए। हालसम्म नगरपालिकाको रु २५ लाख, मन्त्रालयबाट रु १५ लाख र मुख्यमन्त्री कार्यालयबाट रु पाँच लाख गरी रु ४५ लाखको लागतमा मैदान निर्माण गरिएको हो। आफु अध्यक्ष हुनुअघि पनि नगरपालिका कार्यालयलगायत निकायबाट मैदानका लागि आर्थिक सहयोग भएको उनले बताए। त्यस क्षेत्रमा रहेको सार्वजनिकस्थलमा पर्ने भीरपहरालाई डोजरको प्रयोग गरी खारेज खेल मैदान बनाइएको छ। उनले भने, 'गण्डकी प्रदेशस्तरीय

क्रिकेट मैदान बनाउने उद्देश्यले मैदान निर्माण गरिएको हो।' कुल रु चार करोड ५२ लाखको योजनानुसार खेल मैदानको निर्माण अघि बढाइएको समितिका अध्यक्ष अधिकारीले बताए।

नगरपालिकाबाट गत वर्ष विनियोजित रु पन्ध्र लाखबाट सम्पन्न भएको कार्यको नगरपालिकाका उपप्रमुख मीरा जोशी, इन्जिनियर राजु पौडेल, जनप्रतिनिधिलगायत टोलीले अनुगमन गरी फाईसकेको छ। उक्त खेल मैदानमा हाल ५, ८ र ११ साइडको खेल खेल्न मिल्ने क्षमताको क्रिकेट मैदान निर्माण भएको वडाध्यक्ष निरबहादुर खड्काले जानकारी दिए।

ठूला क्रिकेट खेल प्रतियोगिताका लागि मैदानको क्षेत्रफल अझै अपुग हुने देखिएको छ। उनले भने, 'त्यस क्षेत्रमा रहेको करीव तीन सय रोपनी क्षेत्रफल प्रयोग गर्न सकिने अवस्था रहेको छ।' लोडरका माध्यमबाट पेलेर मैदान समथर बनाउने कार्य सम्पन्न भएको र भौतिक संरचना निर्माण बाँकी रहेको उनले जानकारी दिए। उक्त क्रिकेट मैदानको व्यास नगरपालिका कार्यालयले विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरेको थियो।

अमेरिकामा हिंसा भड्किएपछि सैन्य प्रहरी तैनाथ

काठमाडौं/रासस- संयुक्त राज्य अमेरिकाका दर्जनी शहरहरूमा शुक्रबार हिंसा भड्किएसँगै रक्षा मन्त्रालयले मिनियापोलिस राज्यमा सेना परिचालन गर्नेगरी सेनालाई सतर्क अवस्थामा राखिएको जनाएको छ। अमेरिकी राज्य मिनियापोलिसमा प्रहरीले घाँटी थिचेर एक निहत्या अश्वेत अफ्रिकी अमेरिकी युवक जर्ज फ्लोयडको मृत्यु भएपछि भड्किएको हिंसा देशव्यापी बनेको छ।

प्रत्यक्षदर्शीका अनुसार हतकडी लगाइएका ती युवकको घाँटीमा घुँडाले वेस्सरी धरेर थिचेको थियो। शास फेर्न मुस्किल भएको भन्दै उनले याँचिका गरे पनि प्रहरीले उनको कुरा सुनेका थिएनन्। ती युवक एउटा पसलमा फुटो बिल देखाएको आशंकाका पक्राउ परेका थिए।

प्रहरी क्रूरताको नजिकैबाट एकजना बटुवाले खिचेको भिडियोमा प्रहरीले फ्लोयडको घाँटीमा घुँडा टेकेको देखाइएको छ। फ्लोयडको प्रहरी चोटपटकका कारण उपचारकै क्रममा मृत्यु भएको थियो। घाँटी थिचेर प्रहरी अधिकृत डेरेक चौविन पक्राउ परेका छन् भने उनलाई शुक्रबार व्यक्तिहत्याको आरोप लगाइएको छ।

अनुसन्धानका क्रममा ती प्रहरीले फ्लोयडको घाँटी करिब ८ मिनेटसम्म थिचेको देखिएको छ। प्रहरीको उक्त क्रूरतासँगै शुरू भएको विरोध प्रदर्शनले देशव्यापी हिंसात्मक रूप लिएको छ। विहीवार प्रदर्शनकारीहरूले फ्लोयडलाई गिरफ्तार गरेर राखिएको मिनियापोलिसको एउटा प्रहरी चौकीमा आगो लगाइदिएका छन्। प्रहरीले हिंसा नियन्त्रणमा ल्याउन हवाई फायर र अश्रुग्यास प्रहार गरेको छ।

हिंसाले उग्र रूप लिएपछि नगर प्रमुख जेकब फ्रेले स्थानीय समायानुसार शुक्रबार राति ८ बजेदेखि लागू हुनेगरी शहरभर कर्फ्यू लगाएको घोषणा गरेका थिए। तर शहरको दक्षिणी भागमा हजारौं मानिस निषेधाज्ञाको अवज्ञा गर्दै सडकमा भेला भएका थिए। शहरमा प्रदर्शन शान्त देखिएपनि केही समयपछि उनीहरूले कारहरूमा आगो लगाइदिनुका साथै पसलहरू तोडफोड गरियो। अन्ततः भीडले शहरका धेरै ठाउँका निजी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिमा आगो लगायो।

यो अस्थिरता र विरोध प्रदर्शन देशव्यापी हुनेक्रममा छ। वासिङ्टन डिसी, एटलान्टा, फिनिस, डेनभर र लस एन्जलस लगायतका ठूला अमेरिकी शहरहरूमा परिस्थिति विस्फोटक बनेको छ।

पददर्शनमा सहभागी मिनियापोलिसका २६ वर्षीय

युवक वेन हुबर्टले प्रदर्शनकारीले निषेधाज्ञाको अवज्ञा गर्नु र आगजनी गर्नु सामान्य रहेको प्रतिक्रिया दिए। फ्लोयडमाथि भएको बर्बर अन्यायका बारेमा उनी भन्छन्, 'म पनि क्रुड भएको छु। म आज धेरै दुःखित छु। यति लामो समयदेखि हामीमाथि अन्याय भइरहेको थियो। यो वर्षौंदेखि जारी थियो।' प्रहरी चौकी घेर्न पुगेका कतिपय प्रहरीलाई कारवाही गर भन्दै नारा लगाउँदै थिए।

उत्तरी क्यारोलिनाको फोर्ट वाग र न्यू योर्कको फोर्ट ड्रमका ब्यारेकका सैनिकलाई तत्पयार रहन आदेश दिइएको छ। सेना परिचालनको आदेश जारी भएको खण्डमा चार घण्टाभित्र कार्यस्थलमा तैनाथ भइसक्ने गरी तयार रहन रक्षा मन्त्रालयले निर्देश गरेको छ। कोलोराडोको फोर्ट कारसन तथा कन्सासको फोर्ट राइलेका सेनालाई पनि २४ घण्टाभित्र तयार भइसक्न आदेश दिइएको छ।

राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले मिनियापोलिस शहरका केही भागमा लुटपाट र आगजनीका घटना उग्र बन्दै गएपछि प्रदर्शनलाई नियन्त्रणमा ल्याउन रक्षामन्त्री मार्क एस्पेरलाई सैनिक विकल्पमाथि विचार गर्न मौखिक आदेश दिएका थिए।

किसानको सशक्तिकरण प्राथमिकतामा : मोदी

भारत/एजेन्सी- भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले वित्तको एक वर्ष गरिव, किसान, महिला र युवाको सशक्तिकरणलाई प्राथमिकतामा राखिएको बताएका छन्। प्रधानमन्त्रीका रूपमा दोस्रो कार्यकाल शुरू गरेको एक वर्ष पुगेको अवसरमा अडियो सन्देश जारी गर्दै प्रधानमन्त्री मोदीले उनीहरूको सशक्तिकरणबाट नै मुलुकलाई सशक्त बनाउन सकिने उल्लेख गरेका छन्।

मोदीले एनडीए नेतृत्वको केन्द्रिय सरकार गठन गरेर दोस्रो कार्यकाल शुरू गरेको एक वर्ष पुरा भएको छ। गत वर्ष भएको लोकसभा निर्वाचनमा जनताले मुलुकलाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याउने सपना देखेर मतदान गरेको पनि मोदीले अडियो सन्देशमा स्मरण गरेका छन्। 'त्यसैले हामीले यस वर्ष गरिव, किसान, महिला र युवालाई सशक्तिकरण गर्ने कुरालाई प्राथमिकतामा राखौं,' उनले भनेका छन्। उनले नागरिकता नाममा पत्र समेत लेख्दै गत एक वर्षमा सरकारले गरेको कामहरूको सूची पनि सार्वजनिक गरेका छन्। सूचीमा उनले आफुहरूको पयास, उपलब्धि, ठूला ठूला निर्णयहरूलगायत पनि

समेत नु भएको जनाइएको छ। कोरोनाभाइरसको संक्रमण फैलिइरहेको र देशभरी लकडाउन लागू गर्नु परेको अवस्थामा समेत सरकारले प्रभावकारी कामहरू गरेको प्रधानमन्त्री मोदीको दावी छ। उनले जम्मू कश्मिरलाई केन्द्रीय प्रशासनअन्तर्गत ल्याएको, अयोध्या सम्बन्धी आदेश आएको, नागरिकता सम्बन्धी नयाँ व्यवस्था गरिएको लगायतका विषयलाई मुख्य कार्यको रूपमा उल्लेख गरेका छन्। त्यसैगरी देशको विकास र राष्ट्रिय एकताका लागि धेरै कामहरू भएको पनि प्रधानमन्त्री मोदीले पत्रमा लेखेका छन्।

पाकिस्तानले शुरु गर्‍यो अन्तर्राष्ट्रिय उडान

पाकिस्तान/एजेन्सी- कोभिड १९ को कारण बन्द रहेको अन्तर्राष्ट्रिय उडानहरू पाकिस्तानले शुरू गरेको छ। पाकिस्तानले शुक्रबार रातिदेखि अन्तर्राष्ट्रिय उडान शुरू गरेको हो। पाकिस्तान सरकारले कोरोनाभाइरस संक्रमणका कारण यसको नियन्त्रण गर्न नियमित गतिविधिमा पनि रोक लगाएको थियो। तर शुक्रबारदेखि यहाँका अन्य नियमित गतिविधिहरूमा पनि खुकुला पार्ने नीति लिएको छ। उक्त निर्णयसँगै अन्तर्राष्ट्रिय उडानहरूमा लगाएको प्रतिबन्ध पनि शुक्रबार रातिदेखि नै फुकुवा

गरेको बताएको छ। पाकिस्तान नागरिक उड्डयन प्राधिकरणले शुक्रबार एक सूचना जारी गरेर सो जानकारी दिएको थियो र सोही वमोजिम शुक्रबार रातिबाट उडान शुरू भएको हो। प्राधिकरणले देशभित्रका आन्तरिक उडानहरूलाई पनि विस्तारै विभिन्न चरणमा गरी यसअघि नै शुरू गरिसकेको छ। पाकिस्तान सरकारको निर्णयअनुसार पाकिस्तानबाट हुने अन्तर्राष्ट्रिय उडानहरू शुक्रबार राति २३:५९ पछि सुरु भएका समाचारमा जनाइएको छ।

पाकिस्तानबाट विदेशका लागि हुने उडानका लागि आवश्यक प्रक्रिया सरकारले पहिले नै तोकेको थियो। यहाँबाट गरिने विदेशी उडानहरूका लागि विमान कम्पनीहरूले गन्तव्य देशको नियमलाई पालना गर्नुपर्ने गरी नियम बनाइएको छ। हरेक विमानलाई उडान शुरू गर्नु पूर्व स्यानिटाइज गर्ने तथा विमानस्थलमा भिडभाड नगर्ने लगायतका स्वास्थ्यसम्बन्धी सुरक्षाका मापदण्डहरू अपनाउनुपर्ने नियम यहाँका उड्डयन अधिकारीहरूले बनाएका छन्।

Government of Nepal
Ministry of Physical Infrastructure and Transport
Department of Roads

Kaligandaki Corridor (Gaidakot-Ramdi-Maldhunga) Road Project, Palpa

Notice for Opening of Price Bids

Date of Publication: 2077-02-18 (31st May, 2020)

1. Pursuant of Clause 31 (nga), Sub Clause 5 of Public Procurement Regulation 2064 (including amendments), this is to notify all the concerned bidders, participated in the bidding of contracts invited through IFB No. KCRP/33701132-4/076/77-02 published in Rajdhani National Daily on 2076-11-30, the technical bids of following listed bidders for respective contracts are qualified.

2. All the qualified bidders are notified to participate in opening of Price Bids scheduled on **2077-02-26 (8th June, 2020) 13:00 hours** at the office of Kaligandaki Corridor (Gaidakot-Ramdi-Maldhunga) Road Project, Palpa.

S. N.	Contract Identification No.	Description and location of work	Qualified Bidders
1	KCRP/337011 32-4/076/77-02	Contraction of Prestressed Bridge (1*35m) Over Chauri khola, Baglung	Sunil Samir-One Direction JV, Gulmi Acharya Builders Pvt. Ltd., Baglung Pacific-Karna JV, Kathmandu PK Nirman Sewa Pvt. Ltd, Dang Raymajhi-Rajeshwori JV, Gulmi

Project Manager

अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको धावनमार्ग विस्तार

सिबी अधिकारी / रासस
काठमाडौं, १७ जेठ

मुलुकको एकमात्र त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको धावनमार्ग विस्तार गरी तीन हजार ३०० मिटर कायम गरिएको छ। अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको पुरानो तीन हजार मिटर लामो धावनमार्गलाई थप ३०० मिटर विस्तार भएको हो।

विमानस्थलको धावनमार्गको दक्षिणतर्फ (कोटेश्वर क्षेत्र) रनवे जिरो-टु विस्तारको काम सम्पन्न भएको विमानस्थलले जनाएको छ। नियामक निकाय नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण (क्यान) अन्तर्गतका हवाई यातायात क्षमता अभिवृद्धि आयोगजाले धावनमार्ग विस्तारको काम गरेको हो।

आयोजनाका सूचना अधिकारी दीपेन्द्र श्रेष्ठले धावनमार्ग विस्तार गरी तीन हजार ३०० मिटर बनाइएको जानकारी दिए। विमानस्थलको धावनमार्ग विस्तारपछि उडान अवतरणका लागि सहजता आउनाका साथै अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन सङ्गठन (आइकाओ) को मापदण्ड पूरा हुने उनले उल्लेख गरे।

धावनमार्ग विस्तारपछि अन्तर्राष्ट्रिय उडानका जहाजलाई उडान अवतरणमा सहजता हुने विमानस्थलका महाप्रबन्धक देवेन्द्र केसीले बताए। उनले भने, "धावनमार्ग विस्तार भएपछि अन्तर्राष्ट्रिय जहाजलाई उडान अवतरण गर्न सहज हुन्छ, यसले विमानस्थलको सुरक्षालाई पनि मद्दत पुऱ्छ।"

महाप्रबन्धक केसीका अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको यो चौथो पटकको धावनमार्ग विस्तार गरिएको हो। यसअघि विमानस्थलको शुरुमा छ हजार,

दोस्रोपटक आठ हजार र तेस्रोपटक तीन हजार मिटर धावनमार्ग विस्तार भएको थियो। अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अहिले जम्मे जेट, बोइङ ७४७, एयरबस ए-३३० लगायत जहाज सहजै उडान अवतरण गर्छन्। यो विमानस्थलबाट तीन नेपालीसहित ३० वायु सेवा प्रदायक कम्पनीले अन्तर्राष्ट्रिय उडान भई आएका छन्।

यस्तै कोभिड-१९ को महामारी नियन्त्रणका लागि सरकारले चैत ११ देखि लागू गरेको बन्दाबन्दी (लकडाउन)कै अवस्थामा धावनमार्ग विस्तारको काम सकिएको हो। तीन सय मिटर धावनमार्ग विस्तारका लागि मूल्य अभिवृद्धि करवाहेक रु ८० करोड बजेट खर्च भएको आयोजनाका सूचना अधिकारी श्रेष्ठले बताए।

परियोजनाको कालिका तुण्ड्री जेभीलाई निर्माण ठेक्का दिइएको थियो। चैत ११ देखि जारी बन्दाबन्दीसँगै आन्तरिक र अन्तर्राष्ट्रिय दुवैतर्फका नियमित उडान अवतरणमा प्रतिबन्ध गरिएपछि बेलुका ६ देखि बिहान ६ बजेसम्म १२ घण्टा धावनमार्ग विस्तारको काम सकिएको थियो।

तीन सय मिटर लामो धावनमार्ग विस्तार गरी कालोपत्र गर्ने काम सकिएकाले अब 'रनवे लाइट र एप्रोच लाइट' राख्ने काममात्रै बाँकी रहेको आयोजनाले जनाएको छ। "सिभिल निर्माणको काम सकिएको छ, अब केही प्राविधिक काम बाँकी छ, रनवे लाइट विदेशबाट ल्याउनुपर्ने भएकाले केही समय लाग्नसक्छ", सूचना अधिकारी श्रेष्ठले भने।

आयो जना अन्तर्गत विमानस्थलको अन्तर्राष्ट्रिय टर्मिनल भवनको नयाँ 'स्टेरायल हल' निर्माणको काम पनि सकिएको छ। यो काम पनि बन्दाबन्दीकै समयमावधिमा भएको हो। एक हजार २०० सिट क्षमताको हल बनाइएको छ। अहिले सोही भवनको पुरानो स्टेरायल हल भत्काउने काम भइरहेको छ।

लकडाउनको अवधिमा विमानस्थल विस्तारको काम एक दिन पनि नरोकिएको विमानस्थलले जनाएको छ। विमानस्थलमा बन्दाबन्दीको अवस्थामा रात्रिकालीन उडानका लागि नोटाम जारी गरिएको भए पनि दिउँसो नियमितजसो अन्तर्राष्ट्रिय उडान (दैनिक कम्तीमा पनि एक उडान) भएको विमानस्थलका महाप्रबन्धक केसीले बताए।

अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको दुवैतर्फ पाँचदेखि विस्तार गरी १५ इन्टरनेशनल एयरक्राफ्ट अटने क्षमताको बनाइएको छ। विमानस्थलको पश्चिमतर्फ चार र उत्तरपूर्वतर्फ दुई टूला जहाज अटने गरी पाँचदेखि क्षमता विस्तार गरिएको छ। यसअघि विमानस्थलको अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा नौवटा मात्रै जहाज पाँचदेखि क्षमता रहेकामा अब १५ वटा टूला जहाज सहज रूपमा राख्न सकिने महाप्रबन्धक केसीले बताए। "पाँचदेखि विस्तारको काम विमानस्थल आफैले गरेको हो। विमानस्थलको आन्तरिक

टर्मिनलको उत्तरतर्फ पनि क्षमता विस्तार गरी नयाँ हल बनाउने काम भइरहेको छ। वेल्ड थप्ने योजना छ।

अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थललाई बृटिक एयरपोर्टमा रूपान्तरण गर्ने काम पनि धमाधम भइरहेको छ। विमानस्थलको भित्री भागको साजसजावटको काम सकिएको छ। अब अन्तिम काम अन्तर्राष्ट्रिय टर्मिनल बाहिरपट्टि 'क्यानोपी' राख्ने काम पनि शुरु भएको छ। क्यानोपीको संरचना बनि सकेको छ।

प्रदेश ४ सरकारको उद्योग तथा पर्यटन प्राथमिकतामा

काठमाडौं / मस-गण्डकी प्रदेश सरकारले उद्योग तथा पर्यटन क्षेत्रको विकासलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। सरकारका तर्फबाट आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री किरण गुरुङले प्रस्तुत गरेको विनियोजन विधेयक २०७७ का सिद्धान्त र प्राथमिकतामा उद्योग क्षेत्रका कार्यक्रमको निरन्तरताका साथै पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइएको छ।

प्रदेश सरकारले नवलपुरको लोकाहाखोला र कास्कीको पुँडीटारमा प्रदेशस्तरीय औद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्न पूर्वाधार निर्माणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने उनले जानकारी दिए। एक स्थानीय तह एक उद्योग ग्राह्य स्थापना गर्ने कार्यक्रमलाई पनि प्राथमिकताका आधारमा निरन्तरता दिइने मन्त्री गुरुङको भनाइ छ।

सीपमूलक तथा उद्यमशीलता विकाससम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमका माध्यमबाट लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको प्रवर्द्धन र स्वरोजगारका अवसर सिर्जना गर्ने कार्यक्रमलाई बजेटमा निरन्तरता दिइने सरकारको योजना छ। सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका साथै निजी क्षेत्रसमेतको सहभागितामा सञ्चालन हुने धाँवादी फलाम कम्पनीमा प्रदेश सरकारको तर्फबाट लगानी गर्न बजेट विनियोजन गरिने

मन्त्री गुरुङले जानकारी दिए। कोरोना महामारीको कारण शिथिल पर्यटन क्षेत्रलाई पुनःउत्थान गर्न ऋणमा पुनर्तालिनीकरण, ब्याजमा अनुदान तथा थप कर्जा प्रवाह गर्न गराउन बैकिङ तथा वित्तीय संस्थालाई समन्वय र सहजीकरण गर्ने तथा प्रदेशको स्रोत र साधनको आधारमा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सरकारको तयारी छ।

वनको दिगो व्यवस्थापनमा फलदायी क्षेत्रको संरक्षण, सम्बर्द्धन र उपयोग गर्दै काष्ठ तथा वन पैदावारमा आधारित आयात प्रतिस्थापन, आयआर्जन र रोजगारी सिर्जना गर्ने उद्योगको स्थापनामा जोड दिइने उल्लेख गर्दै मन्त्री गुरुङले

जैविक विविधता तथा वन्यजन्तुको संरक्षण गरिने जानकारी दिए। भू तथा जलाधार संरक्षण, पहिरो नियन्त्रण, भूक्षय न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम सञ्चालनमा जोड दिइने उल्लेख गर्दै उनले ताल तथा सिमसार क्षेत्रलाई संरक्षण गर्न ताल प्राधिकरण र विज्ञान प्रविधिको अनुसन्धान गर्न विज्ञान प्रविधि प्रतिष्ठान साथै पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने बताए। प्रदेशभित्रको आपूर्ति व्यवस्थालाई सहज, सरल र नियमित बनाउन तथा कालोबजारी र कृत्रिम अभावलाई नियन्त्रण गर्न बजार अनुगमन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउने सरकारको योजना छ।

COVID-19 NOVEL CORONA VIRUS (nCOV) जनहितका लागि जारी जनचेतनामूलक सन्देश

नोबेल कोरोना भाइरस (Conid-19) का मुख्य लक्षणहरू

- ज्वरो** (१००.४° F भन्दा माथि)
- श्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या**
- रुघा र सोकै**

नोबेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ताभित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, श्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने।

कसरी आफू बच्ने र अरुलाई बचाउने ?

- नियमित रूपमा साबुन पानीले हात धुने।**
- खोकदा र हाँसे गर्दा नाक र मुख छोप्ने।**
- फल् जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने।**
- फल् जस्तो लक्षण देखिने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने।**
- जङ्गली तथा घरपालुवा पशुपन्छीसँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने।**
- पशुजन्य मासु, दुध तथा अण्डा राम्रोसँग पकाएर खाने।**

मध्यान्ह कार्यालय
बागबजार, काठमाडौं
फोन नं. ०१-४२२६३६६

'समग्रमा बजेट सन्तुलित'

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं १७ जेठ

नेपाल चेम्बर अफ कमर्सले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट समग्रमा सन्तुलित रहेको बताएको छ। शनिवार एक विज्ञप्ती जारी गर्दै कमर्सले कोरोना प्रभावित अर्थतन्त्रका लागि मुख्यतः दुई वटा प्राथमिकता प्रदान गरिएको जनाएको हो। जीवन रक्षाका सन्दर्भमा प्रस्तावित गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रको दायरा विस्तार एवम् स्वास्थ्य सम्बन्धी पूर्वाधार विकास सम्बन्धी व्यवस्थाका लागि ९० अरब ६९ करोडको विनियोजन सकारात्मक रहेको चेम्बरको धारणा छ।

यस्तै आर्थिक पुनरुत्थानका लागि कूल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५% अर्थात् भण्डै २०० अर्बको अपेक्षा गरिएकोमा ५० अरबको मात्र स्टिमुल प्याकेजको को प्रस्ताव गरिएको प्रति भने चेम्बर रुष्ट छ। सिमित प्याकेज अन्तर्गत पनि घरेलु, साना, तथा मझौला उद्यम तथा पर्यटन व्यवसायको श्रमिकहरूको लागि परिश्रमिक तथा व्यवसाय संचालनको लागि ५%व्याज दर तोकिएको छ। सो दर २% कायम हुनु पर्ने चेम्बरको बुझाइ छ। किसान क्रेडिट कार्ड, भूमी बैंक आदि जस्ता व्यवस्थाले कृषिको व्यवसायीकरणलाई प्रोत्साहित गरेको छ। तीन हजार रुपैयाँ सम्मको ज्याला र पारिश्रमिक खर्च र २००० सम्मको वस्तु र सेवा खरिदमा प्यान अनिवार्य नहुने व्यवस्थाले व्यवसायलाई केही सहजीकरण गर्नेछ। डिम्ड एक्सपोर्टको व्यवस्थाको थालनी सकारात्मक रहेको समेत चेम्बरको बुझाइ छ। पर्यटन उद्योगका

सन्दर्भमा आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न लगायत हवाई इन्धन र गाउण्ड हान्डलीङ चार्जमा दिइएको सहूलियत सकारात्मक पक्ष हो। यस्तै धेरै कार्यक्रमहरू बजेटमा आएका छन्। विद्यमान परिस्थितिमा उल्लेखित कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याउन चुनौतीपूर्ण देखिन्छ। कोरोना प्रभावित अर्थतन्त्रमा ७ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि दरको लक्ष्य पूरा हुने देखिदैन। मुद्रा स्फीति ७ प्रतिशत बढि नहुनेमा आशाका देखिन्छ। राजस्व संकलन महत्वाकांक्षी र चुनौतीपूर्ण देखिन्छ। कोरोना प्रभावित अर्थतन्त्रमा माग अत्यन्त न्युन रहने हुन्छ। त्यसले राजस्वको लक्ष प्राप्तीको सम्भावना देखिदैन। रोजगारीमा महत्वाकांक्षी कार्यक्रमको रूपमा २ लाख रोजगारी सृजना गर्न रु ११.६० अरब कोषको

व्यवस्था गर्ने भनिएको छ। यस पटक भारत र विदेशबाट १५ लाख भन्दा बढि फर्किने संभावना देखिने चेम्बरको धारणा छ। सरकारले खर्च व्यवस्थापनका लागि आन्तरिक ऋणमा जोड दिइएको भन्ने चेम्बरले २२५ अरब आन्तरिक ऋण उठाउने लक्ष्य लिएको र जसअन्तर्गत अर्थतन्त्रमा तरलता अभाव सिर्जना हुने र कर्जाको व्याजदरमा दबाव पर्ने चेम्बरले धारणा व्यक्त गरेको छ। कृषिमा विनियोजित रकम आवश्यकता अनुसार आएन। कृषि क्षेत्रमा, रोजगारीको प्रचुर संभावना रहेको छ। कृषि क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धी बनाउन कृषिजन्य उत्पादनमा थप अनुदान आवश्यकता देखिएको छ। तर कृषिको लागि अति आवश्यक रासायनिक माल र बिउ विजनको बंसार वृद्धिले प्रतिस्पर्धी क्षमतामा हास भइ फन लागत बढ्न गएको छ। अत्याधिक उत्पादनको लागि अति आवश्यक पर्ने प्रांगारिक मलको उत्पादनको लागि कुनै प्रोत्साहन भएको देखिँदैन। अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको दर र दायराको वृद्धिले नकारात्मक सूची तथा स्वास्थ्य र वातावरणमा प्रतिकूल अशर पर्ने बाहेक अन्य वस्तुमा अन्तःशुल्क नलाग्ने शिद्धान्तको विपरित देखिन्छ। यस्तै भन्सारका दरहरू घट्टै जानु पर्नेमा यसको विपरित धेरै वस्तुमा भन्सारको दरहरू बढेको हुनाले अनौपचारिक व्यापार वृद्धिमा प्रोत्साहन

हुने चेम्बरको बुझाइ छ। त्यसै गरी सुन चाँदीको आयातमा बंसार वृद्धिले सुनको अनधिकृत व्यापार बढ्ने छ भने चाँदीमा भएको बंसार वृद्धिले निकासी हुने चाँदीका गरगहनाको मूल्य वृद्धि हुने भइ निकासी प्रभावित हुने छ। विद्युतीय सामाग्रीको उपयोगमा प्रोत्साहन गर्ने बताइएता पनि इलेक्ट्रिकल गाडी लगायत विद्युतीय सामाग्रीहरूको आयातमा कर महशुल बढाइएको छ। अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन प्रतिस्पर्धी कर नीतिको आवश्यकता थियो। सोही अनुसार आयकर तथा भ्याटको दर घटाइनु पर्ने अपेक्षा गरिएकोमा सो अनुसार बजेटमा व्यवस्था भएन। बजार अनुगमन, राजस्व चुहावट, सम्पत्ती शुद्धिकरणमा कडाइ गर्ने कुगले निजीक्षेत्रको लगानी निरुत्साहित हुनेछ। डिजेल पेट्रोलमा कर बढाइएको छ। स्वचालित मूल्य निर्धारण प्रणालीलाई चुस्त र दुरुस्त राख्ने व्यवस्था हुनु पर्दछ। लक डाउनले सृजित श्रमिकहरूको मालिश्रमिक समस्या सम्बोधन गर्ने अपेक्षा गरिएको सो सम्बोधन नभएको।

रुग्ण जलविद्युत उद्योगको पुनरुत्थानको लागि बजेटमा केही राहतको व्यवस्था भएन। तरलता अभाव एकल व्याज दर जस्ता निजी क्षेत्रले उठाएको समस्या आगामी मौद्रिक नीतिबाट सम्बोधन हुने अपेक्षा नेपाल चेम्बर अफ कमर्सले गरेको छ। कोरोनाबाट प्रभावित आयातकर्ता, थोक तथा खुद्रा व्यवसायीहरूको लागि कुनै पनि राहत प्रदान गर्ने बारे सम्बोधन नभएको चेम्बरको भनाइ छ।

www.madhyanhadaily.com
मध्यान्ह दैनिकको facebook Page
Madhyanha News

के तपाईंको कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी आदी बिग्रीएको छ ?
यदी छ भने हामीलाई सम्झनुहोस ।

हाम्रासेवा तथा सुबिधाहरू

- कम्प्युटर / प्रिन्टर / फोटोकपी आदी खरीद, बिक्रि तथा मर्मत,
- टोपल कार्टेज रिफिल,
- CCTV, EPABX बिक्रि तथा मर्मत,
- अफिसका लागि चाहिने फर्निचरसहित सम्पूर्ण सामानहरू,
- कम्प्युटर / प्रिन्टर / फोटोकपी आदीको वार्षिक सर्भिस ।

डि. आर. ट्रेडिङ कन्सर्न
मो. ९८२९५६५६८८, ९८०८८७५००२, ९८१३३५४२७५

दिवा सेवा तथा रात्री सेवा

माउण्ट मर्कलु यातायातको काउन्टर
नयाँ बसपार्कमा पनि खुलेको
यात्रुहरूलाई जानकारी गराइन्छ ।

सम्पर्क : कलकाठी : फोन : ४२८९६७२
प्रेम रतन डिलवस काठमाडौं-गौर. सम्पर्क : ९८५१०६३०८२ (प्रेम)
ग्यालक्सि डिलवस : लालवन्दी-मलंगवा ९८१३६६७०० रातहरी

अब जनता बोल्छन्, जनतापाटी संगै...

जनतापाटी
www.janatapati.com

Janatapatinews, Janatapati, Janatapati